

میلعاوه

ردن آتیمها و تیلو و ماقم نطاب به جوت موزل
ادخ هار

تیلو و تقیقت خانش هار هانگی، نافر عبتکم

یرمق یرجه 1414 رطف دیع

:تاناید

ی نار هط ی نیسد ن سحم دمحم دّیسد جاد الله تیا
هّرسد الله سّدق

میحرّلا ن محرّلا الله مسب

ن یملعلا بر لله دمحا

هلوسر و هدبع ادمحم نأ و قد الله نأ دهشند و
طی دهلما ملعأ و طی وقتلا تمک هدلو ن م تمذلا نأ و

زیزعلا هباتکی فل ا ق و

مَكْبَرٍ نِمَّ هُذَعِوْمٍ مَكْتَهْآجِ دَقِّ سَائِلًا اهْيَأَيِ ﴿

1. ﴿ن ینمؤملا تمحر و ی ذهو رو دصلا ی فاملآ آفشو

**مء و ن طاب لقع درومرد نینمؤمار یما ملاک
رهاظ**

و تاماقم و تاجرد بسحب دارفا

زاهکی روظنآ . دنتسه فلتخم دنراد هکی تاکاردا

رد ماسلا هیلع نینمؤمار یما ، تسه مداید رد ق باسد

دنیامرفی م ناشر اصق تاماک

ن طاب لقع کی ، دارفا زای سکره هب دنوادخ»

هدرک تمحرم و تیاند رهاظ موء کی و

رهاظ موء نآ اب ن طاب لقع نآ رگا . تسا

و دنکی م ادیپ تیاده صخشنیا ، دنک تقباطم

ن طاب لقع نآ هچنانچ رگا و ؛ دوشی م راگتسر

دیوگب و ا هب هچره ، دنک تدعاسم ار و ا

2 «! دهی مذی اهجیتد

نیا و مینکب اضاقتار نیا دنوادخ زایا بام

ام هب هچنآ هک دشاب ام رد تساوخرد و تساوخ

1: 275 ص 3 ج ، ن آرق توکلم روز 57 هیا (10) سنوید هروس
یافشد و هظعوم هک دیجم ن آرق ن اتر اگدرورپ بناج زایا قد ، مدرم ی ا»

2. «تسا هدمآ ، تسا ن انمؤم ی ارب تمحر و تیاده و هنیس ی اهدرد

فلاتخا ی ردق اب ، 18 ص 1 ج ، ی فاکلا هب دوشد عوجر

نامھ بلطم ُدمع .دنگ دایز ار تسا هدرک تیاند
 می هار ار ناسنا هک تسا لد ی افسد و تر یصب
 رد ؛تسا هدر یبعث «ن امیا رون» هبن آزا و در ب
 میدید ار اهنآ ام هک ی دارفا اسبه چترو صنیا ریغ
 ام ُمه و تسا دوجوم ناشتشدگرسد مه بتکرد و
 و دایز تا قوا فرصد دوجو اب اهنآ هک مینادی م مه
 عقاو دیفم اهنتهذ ،دایز تلاکشم و بئاصم ل محت
 ربمغیپ و ادخ هک دندوب ی دارفا ن آزا هکلب ،دندشد
 !دنتسجی م تئارب اهنآ زا ُمهئا و

هک ی یاهد ادعتسا بسدر ب دارفا تا کردم
 هک تسا ساسا نیمه رب و دراد فلاتخا ،دندراد
 :دنیامرفی م

ی اء س انلا م لکن انرما ء ایبنلا رشاعم ن حذ
 1! مهلوقء ردق

ض ماغل ناسم ی اقل و قد بلاطم نایب
 .تسین مهف و ل محت ل باقی سکر ره یارب ی دیحوت
 درو خرب عون کی ی سکر ره اب ام ء ایلوا و ناگرزب
 می تکرده هک ی ریسمن آرد ی سکر ره و دنتشاد
 ن کم ش یارب ریسمن آزا ی طخت ادبا و ادبا ،دنگ
 ار دارفا تسناوتند مه مرکا ربمغیپ ی تد ؛تسین
 ره هک دوبنیا رب رومأم [طقف هکلب] ،دنگ ضوع
 ریغت .دهدب تکردهش دوخذ هلاکاش قبط ار ی سکر
 و تسین ایلوا هدهع رب و ربمغیپ هدهع رب هلاکاش
 صلاخا و افسد هک ی رادقم ره هب ی سکر ره اب اهنیا
 می تکرده ار اهنآ و دندرکی م لمع ،دشاب هتشاد
 صخش ریسمن آزا و ،دندروآی م ولج هب و دنداد

1: ۴۰۷ ص ،ی حوقفا .فلاتخا یردق اب ، ۲۳ ص ، ۱ ج ،ی فاکلا
 ناشتیارد و لقع نازیم هب مدرم اب هک میتسه رومأم ایبنا ت عامج ام»
 «!میوگب ن خسد

وا ريسم زا مه یرگید ؛ تشادن علاطا رگید
تشانذ علاطا

دارفانید مرکا ربمغیپهک ماسا رددرد
تسناوت هکی سکا هنت^۱، دندرک رارقرب توخا دقع
زا و درید یپش دوخ ی نامیا ردارب ریمض هب
ماسا هیلع نینمؤلاریمما دوشب عطم و اراسا
- دنتشاد هکی فلتخم بتارم اب - باحصا یقوب! دوب
دقع و ، دندوب عطم و دنتشاد علاطا ی دودحات
هن ؛ دوب هشد هتسب تا کرتشم ساسارب توخا
! تازیامتم ساسارب

اهنیا» : دنیا مرفی م ترضد هک مینیبی م ام
می رگید ی اج رد] اما «! دنتسه ی نامیا ردارب
:] دیامرف

وأ هر فکلا ، ناملس بلاق ی فام رذوباً مء و
ناملس بلاق رد هک تسنادی م رذابا رگا^۲؛ هلتق
ای و درکی م ریفکت ار ناملس ای ، درنگی م هچ
! تشکی م ارش دوخ هکنیا

می م ار ناملس هک تسین نیا تیاور ی انعم
ثعاب مء ن آ ای هک تسا نیا شیانعم هکلب ، تشک
و دنکذ تکر دوش دوخ ریسم زا رذابا هک دشی م
نیا رد هک دهدن تسد زا ارش دوخ تا کردم ن آ
هکنیا ای و ؛ درکی م ناملس ریفکت هب مکد تروص
رییغت رذابا رد ، دوب هتفای و تسنادی م ناملس هچنآ
زا ارش دوخ تا کردم ن آ و درکی م داجیا ی داهن
و دشی م جیگ ، تشادن لمحتن وچ و دادی م تسد
! دربی م نید زا ار رذابا ، مء ن آ

ای ی نعید ، درگی م رب مء هب «هلتق» ریمض

۱. ۱۸۵ ص ۲، ج ، ماسلا مهیلع بلاطی بآ لآ بقانم
۲. فلاتخا یردق اب. ۱۱ ص ۱، ج ، ی فاو لا ؛ ۴۰۱ ص ۱، ج ، ی فاکلا

ش تا کردم نامہ رب رذابا ہکی ترو صرد - ناملس
 ایو ؛ دنکر یفکتار وا رذابا ہکی دشیم ثعاب - دوب
 بلاطم و درکی م دامتعا ناملس ہب رذابا ہکنیا
 ار ش لمحت نوچی لو ، تفریذپی م ار ناملس
 نیا اذل ، دنکر یفکتار ناملس ت سناوتی مذ ، تشادذ
 نیا . دورب نیبزا ش دوخ ہکی دشیم ثعاب مدع
 داد ترضد مو حرم ہکی تسا یی انعم نامہ
 ! دندومرف

نیا ہکی مینیب دیاب ام ، باسد نیا یور
 ہتفرگ رظنرد ام یارب لاعتم دنوادخ ہکی ہار
 نابیرگ ہب تسد اہنآ اب ام ہکی لئاسم نیا و ، تسا
 ہچنآ ساسار ب و ام تا کرتشم ساسار ب ایآ ، میتسہ
 ہمہ نایم رد عیسو و عساو ماع کی ناونعہب
 نیا ہکنیا ای ؛ تسہ ام نایم رد دراد نایرج دارفا
 ی درفت ایصوصخ میہا و خب ام رگا و تسینر و ط
 قارتفا راچد ہلئسم ، میریگب رظنرد ار یسکرہ
 ؟ دوشی م

و تسہ روطنیا و ہدوب روطنیا قبا سزا
 لئاسم نایب رد رفتود ہکی دوب دہاوخ مہ روطنیا
 ہکی مدوب ی سلجم رد ہذب . دنرادن قباقتا مہ اب
 مدوخ ی لو ، دندرک حرطم ار ی بلطم اقا ترضد
 ہکی مدینش داوسد اب ی اہہ بلط زا فالتخم رظن دنچ
 ناشیا ہلئسم نآ زا ی تشادرب اہنآ زا مادکرہ
 و ناشیا ہب دقتعم اہنآ ہمہ ہکنیا نیعرد ؛ دنتشاد
 افسد و صولذ ی اراد و ناشیا ہار ہب رادافو
 ! تسینی کشہ یضق نیا رد و ، دندوب

رد «افشد» ہکی تسا نیا رد ام تبحد لامح
 مُكَبَّرَ نِمَّ تَطْعَوْمٍ مُكْتَبًا جَدَّ قُسْ أَنْلًا اِهْيَأَي (ہفیرشد ہیا
 یارب ن آرق نیمہ ؟ تسا ی ناسک ہچ یارب) (ءَافِشَو

اما؛ تسا^۱ (ار اسخ لآ ن یملظلاً دیزید الو) هّ دع کی
 ار هظعوم نیا هک تسا ی ناسک ی ارب «افش»
 ۲؛ ع او ر یخ اهاعو و ع اد ع مسأ اهیل اعد»! دنونش
 مرکا ربمغیپ دروآ ار هظعوم نیا هک ی سک ن یرتهب
 نآ دندرک لوبق ار نآ هک ی دارفا ن یرتهب و ،دوب
 ن اشناج شوگ هب ار ظعاوم نیا هک دندوب ی دارفا
 «! دنتفریذپ و دندینش

ی باتک ی املع و ی هلا ی املع توافت

زا هک ی دارفا نآ طقف مرکا ربمغیپ زا دعب
 ن اشناج ماشم رب ی تشهب تاحفد و حنآور نآ
 انعم ام ی ارب ار ن آرق نیا دنناوتی متسا ه دروخ
 ی ارب ار هار و دندک ن ایپ ام ی ارب ار لئاسم و دندک
 ی یاملع و ی باتک ی املع! دندک ص خشم و ن نیم ام
 ،تسا تاظوفحم س اسارب طقف ن اشتاکردم هک
 لاتبم ی لئاسم نام هب و دناه در بندت قیقد زا ی یوب
 هکلب و ؛ دنتسه لاتبم س انلاماوع هک دنتسه
 س انلاماوع زا رتلااب بتارم هب اهنا تارطخ
 قداص ماما هک دنتسه ی دارفا اهنا! تسا
 دیامرفی م ن اشهر ابرد ملاسلا هیلع

هُم أَضْرُّ عَلَى ضُعْفَاءِ شِيعَتِنَا مِنْ جَيْشِ يَزِيدَ
 [عَلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ
 أَصْحَابِهِ] 3.

ار تیلو رمک هک دنتسه ی دارفا اهنا
 زا ن نیمو ملاریم هک دنتسه ی دارفا اهنا! دنتسکش
 فجن ی اهب ادرسد لاسد ماجنپ! تسا رازیب اهنا

1: ۱۳۶ ص، ۱ ج، ن آرق توکلم روند. ۸۲ هیأ (۱۷) ءارسا هروس

«! ار نارسخ و ل ابو رگم دنکی مندایز ن ارگمتسد ی ارب اما و»

2: ۱۶۹ ص، (ج لاصی حبص) ة غلابلا جهن

3: ۷۶ ص، ۱ ج، توکلم رارسا. ۴۵۸ ص، ۲ ج، جاجتدلا

رب هیوامع ن بدیزیر کشل رطخ و ررض زام ن یعیش ربن اشیا ررض»
 هسقم و رتشیب رایسب رایسب و باحصا و ملاسلا امهیلعی لع ن بدنیسد
 «! تسا رتزیگنا

،اهن دناو خ سرد نیا مامت ی لو ؛دناوخی م سرد
 ن در بنیدزا ی ارب ریت هیئت و ریشمش ن در کزیت
 م رکا ربمغیپ هکی تقو !تسا م لاسا ی ناعم و ق یاقح
 می م ار ن م رک کتتهم ملاء نیا» :دیامرفی م
 هدیسر ی یاج هب کتتهم ملاء نیا دیاب^۱ «!دنکش
 هب دیاب ،دتسیاب ربمغیپ ل باقم رد دناوتب هک دشاب
 داجسد ماما ل باقم رد دناوتب هک دشاب هدیسر ی یاج
 دناوتی من ،دتسیاب اهنا ل باقم رد دناوتنرگا !دتسیاب
 !دنکشب ار ربمغیپ م رک

اهنا ز اقا ترضح هک دنتسه ی دار فا اهنا

:دندومرفی م هعقد کی !دنکی م کنات هب ربیعت

و دنتسه فجد رد هکی یاملاء نیا متفگ ن م
 !؟دناگرگ اهنا ایآ ،دنتسه نافرء اب فلاحم
 می م ار رفن کی گنلپ رخآ !؟دناگنلپ اهنا ایآ
 !دوری م ش راک ل ابند هب دعب و دشکی م و دنز
 ل ابند هب دعب و دنکی م هراپ ار رفن کی گرگ
 ی ارب ربیعت نیرتهب مدید ی لو !دوری م ش راک
 ،دنامی م کنات لثم اهنا هک تسا نیا اهنا
 و دنوری م و دنکی م هک و دنیا می اهنا نوچ
 می من انتعا ی زیچ چیه هب و دنربی م نیدزا
 !دنک^۲

،دسرب اهنا تسد رگا هک تسا دهاش ادخ

!دنراذگی منی قابن ینمؤملاریم دبنگر ب تشخ کی
 رگا هک دنتسه ی دار فا اهنا !دنتسه روطنیا اهنا
 می م هدید ان ار لئاسم مامت ،دنکب اضتقا ن اشعفانم

۱: ۲۶ ص ،رهاوجلا ن دعم

«كْتَهْتُمْ مَلَاءَ: نِ لَاجِرِ يَرْهَطُ مَصَقَ: مَلَسَا مِلَاءَ [نِ يَنْمُو مَلَارِ يَمَا] لَاقُو»
 يَلَا مُهُوَ عَدِي اَذْهُ و ؛هَكْتَهْتِبِ مِلَاءِ نَعَسَ اَنَّا لُضِي اَذْهُ اِكْسَنَّم لَ هَا ج و
 «!اِكْسَنْتِبِ هِلْهَج

ل هاج ی رگید و ؛کابی پ ملاء ل وا :دنتسکش ار م رک رفن و د» :همجرت
 و ملاء ز ارب مدرم ش ای کابی پ و ییاورپی پ هطساو هب ی لو .ب آمس دقم
 سن دقم رهاظ هلیسو هب ی رگید و ؛دیامنی م هار مگ و متخاس رود ی یانشور
 (ق قحم) «.دناوخی م ارفش یوخل هج ی وسه ب ار نانا ش اهنا بام

۲: ۶۸ ص ،هاگا کلاس هب دوشد عوجر

!دنیگ

زای ضعب ربو رود اقباسه کی ناسک نآ
نبد ماشه ار ناشدوخ و دندوب [مقی املع] نیمه
تلایکشت ز اقباسام و دندرکی می فرعم اهنآ مکد
هک دندید و دنتشگر ب هکی تقو، میتشاد ع لاطا اهنآ
یریگید ت مسه دیاب هک تسای اهنامز، هنامز
دندوب هنیسه به ار ناریگید گنس و دندک ادیپش یارگ
دندما ناشدوخ، دنروخب زور خر نه به ار ناندیابو
نآ هک دنداد تدهشد و دندرک فار تعانمی ولجو
ی دارفا اهنیا، میسانشی م ار اهنیا ام هک روط
ی اهلپ لهچ ربنم کی ز ا دنهاوخب رگا هک دنتسه
، دنور ب لایاب دشابن آرق کین آ زای اهلپ ره رب هک
ن اشیاپ ربنمی لایابن آ به ن دیسر یارب د نرضاح
!دندنگب ن آرق لهچ یور ار

نیا ن لآ و ته کی ملعی ا [ت فگ و ا به دیاب]
نیا زار ت خانش نیا اقباس ایا، ی نزی م ار فرح
هچ اهنیا هکی تسنادی مذ اقباس ایا؟! ی تشادذ ص خشد
می هک دنتسه ی دارفا ن آ اهنیا ایا؟! دنتسه ی ناسک
(رودُصلاً فی فاملاً ءَافِشَوْ مُكَبَّرَ نَمَّ ؤَظَعِوَمَّ) ن آ دنداوت
نیا هیضه! تاهیه! تاهیه!؟ دندرواید ام یارب ار
!تسینر روط

ار دارفا نیا م لاسلا هیلع نینمؤ ملاریما
ی مست دق رُخآ و: دندکی م ناید بوخ ام یارب
ل اهُجَل بَصَد دَق: دیامرفی م هک اجنآ ات «... باملاء
ندز لوگی یارب اهنیا¹؛ رورغ نم کئابش س انا

1: 55 ص، 1 ج، می فاکلا

ل جورع الله ی لاق لخال ضغباً نم نآ: [م لاسلا هیلع نینمؤ ملاریما] لاق
، س انا ل اهُجَل فی فاملاً ش مقل جَر و ... ی سفذی لآ الله هکول جَر: نینجر ل
«... باملاء س انا مابشاً مامسد دق، ینتقل ش ابغاب ناع

دنداوخ مانگشیپ رد ناکدیرفا نیرتض وغبه و نیرتن مشد: همجرت
ش دودخ به ار وا دنداوخ هکی درم، تسخن: دنتسه سک ود ل جورع

«!دنو و آي م هكبش مدرم

س فذ ي او ه نيا !تسه همه رد س فذ ي او ه
ي م ي هار ل ابندهب ،ددرگي م تلاء و هليسو ل ابندهب
!دنك ءاضرا و عابشا ار ش دوخ دناوتب هك ددرگ
هدرپ س پ ز ا رارسا هك دروايند ار زور ن آ ادخ
ص خشن آ ن طابرد هك دوشب مولعم و ديايد نوريد
هيكته غيلبت و داشرا ردصم ر ب ن لآ هك ي هجوم
ادخ !درنگي م هچ و تساه تشنگي م هچ ،تساه دز
اديب همتاخ اجنيمه به هئسم و دروايند ار زور ن آ
!دنك

هك ي دارفا و ايينا و ايلوا ،تروصده به
تاكردم قبط ر ب مدرم اب ،تساه ددش زابن اشمشچ
تاملك رد رگا ام .دنگي م تبحص ن اشدوخ
رد ن اشيا هك مينيبى م ،مينكب هاگذاقآ ترصد
و دناهتشاد راک و رساهنا ا ب ل احهبات هك ي بلاطم
:دناهتشاد رظرد ار ههجو ود ،دناهدرک حرطم
و ي مومع داشرا و مومع ههجو ،لوا ههجو
ههجو ن آ رد ن اشيا .تساه ددوب مدرم اب تبحص
ن ايد ربنم ي لآ اب ر ب ار ي بلطم ره دنتسناوتى مذ
ن اشيا ن بيطاخنوچ ،دنيوگبار ي زيچر ه و دنك
و تريصبنامه ن ازيم به اذلا ؛دندوب مدرم مومع
و دندرکي م تبحصاهنا اب ،مدرم ل محت نامه
و هئسم [،دعب ههجو رد] اما .دنتشاد دروخر ب
و رشد و رشد ن اشيا اب هك ي دارفا ي ارب بلاطم
اجنا رد .دنگي م قرفو دراد توافقت ،دنتشاد س امت
به هجوت هكلب ؛تسينر هاظ لئسم زا ربخ رگيد

ن انادان ابش راک و رسهك ي نادان ي امنملاء ي رگيد و ...؛دشاب هدر اذگا و
وان يامنمدا و تساه ددز تلفغ و هتشگر سد هتف ي اهي کيرات رد هك دشاب
(ققحه) «...دنمانب ملاء ار

!تسا حرطم نطاب

نطاب هب کلاس فرصه جوت موزا

همزماقفر موشی م هکتسا ی تدم ابیرقت
رهاظ بلاطم زام هاب و دنکی م ار رهاظ لئاسم
لئاسم و دندی مروهظ زاربخ و دنکی متبحص
مامت هک مینادب دیاب ام! دنکی م حرطم ار روهظ
کلاس کی! تسا کرشو قیرط دعبم لئاسم نیا
ار روهظ مسا دیابند و دهدب روهظ زاربخ دیابند
تقیقد نآ و نطاب هب دیاب طقف هکلب، درواید
!دشاب هتشاد هجوت ترضد

هب تسا جرف هک ار روهظ راطتنا ام رگا
یارب جرف نیا، میریگبش ای قیققد و ی عقاوی انعم
هدش ادیپ ام یارب روهظ و تسا هدش لصاح ام
ام یارب ار ش دوخ، تیلو و ماقم تقیققد و تسا
ی م رهاظ لابند هب ام ی لو؛ تسا هدرک ی فرعم
دناوتی من هک وا! مینیبی م ار رهاظ طقف و میدرگ
نطاب هدنیا من و ی لو نآ هدنیا من م: دیوگب
هکلب، میتسه راتفرگ رهاظ رد ام نوچ «!میتسه
ربخ بیغزا و دندی م بیغ هب هلاحا ار ش دوخ
،دندوب روطنیا نارگید» :دیوگی م و دندی م
روطنیا صخشن لاف، دندرکی م روطنیا نارگید
«!دوب

کلاس .تسا ام سفز رطاخب اهنیاهم
دیابند، هطقن کی و زکرم کی هب هجوت زار یغ
!دشاب هتشاد ی رگید هجوت

دادح موحرمت مدخن م هکی نارود مامترد
هک - دندوب ناشیا تمدخرد اقا ترضد و مدوب
۲۸ دادح موحرم هک دندومرفی م زور کی ناشیا
زا و دوب ی ضاق موحرم تمدخرد مامت لئاسد

و مدرک باسدنم و درب هداقتسا ی ضاقت مو حرم
دادد مو حرم زا مامت لاسد ۲۸ م ه ن م ه ک مدید
ت بحد دادد مو حرم زا راب کید - ام ادرک هداقتسا
دیوگی م! دشند ه دینش جرف و رو هظ زا

دما صد هکن وچ *** ت ساینبا هلمج مان دمحا مان
تسام شید م ه دوز

ی م رو هظ ام ی ارب تیلو و ماقم ه ک ی تقو
مامت .تسا فلاذن تفر رهاظ ل اینده بر گید ،دنک
زا الهی وسام مامت و تاوامسو و ضرا مامت و ایلوا
و دنوشی م معنتم الله یقبت ترضد دوجو تکرید
اهنتم ؛دنربیم ضیف ترضد ن آ دوجو زا ه م ه
و ه فیعض سو فذ نیا اب ام ه ک ت سا نیا رد تبحد
ه ک ی تایصوصذ نیا اب و ی معاً ی اهمشچ نیا اب
ءاحمنا دیحوت رد ار رهظم ود میناوتی من میراد
ی کید ه اذل ،میدهدب تیلأ ه بنج رهظم ود ه ب و مینک
و میددی م ل لاقتسا ت سا رتی و قش رو هظ ه بنج ه ک
رانک ت سا ی و قا و ارد ءافذ ه بنج ه ک ار ی رگید
ه ب ه جوت ه ک ت سا باسد نیا یور !مینزی م
ی ساسا زا روحم کید و ادبم کید و ه طقذ کید
ه ب دیابنک کلاس !تسا کلاس کولسد طیارش نیرت
ه ب دیاب طقف ه کلب ،دشاب ه تشاد ه جوت روحم ود
[دشاب ه تشاد ه جوت] روحم کید

تاملک رد ام ه چرگا ،باسد نیا یور
م ه مدرم ی ارب و میونشی م ل ئاسم نیا زا ناگزید
طوبرم ه چنأ دروم رد زگره ی لو ،دناهدرک ناید
،تسا تصوصذ و تیعقوم نیا و ه طید نیا ه ب

1 ۱۷۷ ص ، نازورف ره م ؛ ۱۰۱ ص ، درجم حور ه ب دوشد عوجر
۱۱۴ ص ، سدق میرد
2 ۵۲ ص ، لوا رتفد ، (ی دزیر ذآ) یونعم یونثم

ت بحد مامت هکلب؛ تسا هدیسن زانهذا زا یروتسد
 رد ن تفر ورفو ن طاب هبش یارگ درومردن اشیا ه
 و ،تسا ماسلا هیلع نامز ماما تیلانو ن طاب
 هب میقتسم جهنم کی و میوق کاسم کی ش یارگ
 و ،تسا بتکم نآ هب هذند ش زرا و ن نیم ،دیحوت
 نآ رد دورو و عافذ و ن طب هب نج هک رادقم ره
 بتکم نآ ش زرا کلام ،دشاب رتیوق عقاو ن طب
 یبتاکم و اهلهذ و دارفا اذل! دوری م رتلاب مه
 ماما این نیمو ماریما لثم همنآ زا یکی هب طقف هک
 و نیمو ماریما ،دنراد هجوت ماسلا امهیلع نامز
 نید و ناشدوخ نید عدار و عنام ار نامز ماما
 !دناهداد رارقن اشریسم و راگدرورپ

تقیقد نیع ش تقیقد هکی نیمو ماریما نآ
 دنرواییدار و امسا طقف هکنیا زا ،تسا اللهوسر
 :دیامرفی م ماسلا هیلع نیمو ماریما !تسا رازید
 نامز ماما «!؟ منکی می قرف هچ همنآ هیقب اب ن م»
 ی قرف هچ همنآ هیقب اب ن م» :دیامرفی م ماسلا هیلع
 ارچ و دوشب هدر و آن م ماسا دیاب طقف ارچ !؟ منکی م
 «!؟ دینک حرطم ار ن م دیاب طقف

ههجو دیاب ،دنتسه حرطم همه رگا سپ
 لئاسو و طناسو اهنیامامت رگا و ؛دشاب همه یور
 رظن زا کلاس یاربو ،مومع رظن زا مدرمی ارب
 هدنیا من آن هک مینادب دیاب ام سپ ،دنتسه صوصخ
 هکی سک نآ و اهنآ هفیلذ و نیشناج و ماقم مئاق و
 ،ترضدی رهاظ ن دوبذ و بایغ رد دناوتی م
 ام یاربو دهدب تکرحدبم نآ فرطهبار س و فذ
 ماعرو هظ و اروهظ هچرگ ؛تسا هدرک ادیپروهظ
 تقیقد و حنهبار ش دوخ دناوتی من ماگچی ه و تسا
 لّمحت و تردقام نوچ ؛دهدب هولجام هب ن طاب و

ار تقيقدن آ ميناوتى مذو ميرادن ار ن طابن آ نديد
!مينيب

قياقد كاردا رد دارفا هئسم توافت

دندومرفى ماقآ تر ضد:

م دوب هديد دادد مو حرم زا ار ي اهلسم نم
ي اهشوگ زا ي اهشوگ لابر ك رفسد كيرد ي تقو
زا ي كى ي ارب ار هلسم ن آ زا ي اهشوگ زا
ت مدخر د و دوب هدر ك راك اهل اسه ك ي دارفا
هتفه كى ات ، مدر ك لقن دوب ي راصنا مو حرم
!دنك راكه چت سنادى مذو دوب چيگ

كى !دندان ن اشذ ي زيچ ام هب اهنيا هز ات

ج اح هب هذب دوخ ي ولج دادد تر ضد زور
دوب هدر ك ي ط ار تاماقم ن آ هك ي ياذك ي ل عدمحم
دندومرف

ت خانشد و تاماقم و تاكر دُم ل مَحْت ه اگچيه و ت
ه شوگ م هاو خبن م رگا !تشاد ي هاو خذ ار نم
ن اشذ و ت هب ار درنگى م نم رب هچنآ زا ي
و يوشى م بوذ بادُم گنسد ن وچمه ، م هذب
!يورى م او ه هب و يوشى م دود

فرد اقفر هك دوب ي سك ي ل عدمحم ج اح

ي مذب جوت م ار و ال ناسم و دنديمهفى مذار و ا ي اه
ت يلاو ماقم ن آ رگا هك تسان ي ارد تبصه !دندش
و دنامى م ي قاب ي ريد هذ رگيد ، دنك ي لجت دهاو خب
هك ميز اد رپى م ل ناسم ن ي ا هب ام تقون آ !ي رآيد هذ
هيضه ن ي ا و دوشى م [عقاو] ع قوم هچ هيضه ن آ
ديوگى م !دوشى م روطچ

*** گنرف و نانو ي بادرم زا نم مشونى ك بآ
ادناه درك ن او ي د بآ ن آ ر ق ز ن م بيصن ات
تايد بآ ؛تسان او ي د بآ ، بآ اجنيا رد

¹ ل زغ ، ٤١٤ ص ، ٢ ج ، ي اهشمق ي هلا ي ده م ، ي هلا ن او ي د ه عومجم
ي فوصد و خيش و رتكد

ناگرزبو و تسا هدیشون رضه که تسا ی با ؛تسا
دناه دروخ هطوغ ی داو نیارد و دناه دما ایلوا زا
رهاظ لئاسم رب ی انگتا و انتعا !دناه دما نوریدو
ی گدوهید و ثبع و تقو فلاتا زا ریغام ی ارب
!دروا دهاو خذ راب به ی اهجیتد رمع

ناگرزب نیار تفر و اهراک رد ام رگا اذل
!تسا هدوب چه اهنیا تشادرب که مینیبی مینک مانگد
هدرکی م راکه چن اضمر هام نیارد دادد ترضد
اهنیا لاصا و تسا هدرکی می طار ی تاماقم چه و
!؟دناه دوب ی تیعموم چه رد

نیار ارهاظ - دندومرفی م اقباس اقا ترضد
:- دناه درک رکذ مه ن اشباتک رد ار بلطم

ترضد، دشی م مامت ن اضمر هام مکنیا زا دعب
هدرک بیصن ادخه کی ای دیع انار کشد به دادد
دادد رارقام ی ارب ار ناضمر هام نیار و تسا
به ؛دندادی م ماجنا هرود ترایز کی ،تسا
ن نیموئماریم ترایز ی ارب فجن تمس
ریاسد مه دعب و مساق دعب و دندرکی م تکرحد
و دندمآی م نیمظاک به سپس و ناگداز ماما
ملاسلا امهیلع رفعدن بی سوم ترضد مرد
دندرکی م ترایز ار ماسلا هیلع داوج ماما و
نیرگسع ترایز ی ارب ار ماسد تمس به دعب و
ی م دمحم دیست ترضد تمس به دعب و دنتفری م
ترایز نیار و دنتشگی مر ب لابرک به و دنتفر
¹.دندادی م ماجنا ار هرود

ار ی لئاسم چه و دنتسه ی تاماقم چه رد اهنأ
رگم لاصا !دنتسه اجکرد مدرم و دنتکی م کرد
رو عشر رگم لاصا و دنمهفی م ار بلاطم نیار مدرم
!؟دسری م بلاطم نیار به اهنأ

که ی ناگرزب نیمه زا ی کی ابدنم زور کی

¹. ۳۳ ص، درجم حور به دوشد عوجر

ثحابم رد هک تفگ ناوتی مایبرقت و تسا ملقلها
 ام یلعفن امر صخاش دارفا عزج یلقن و یرظن
 ناضمر هام رخآ یاهزور . مدرکی متبحد ،تسا
 .تشاد هئان هزور هبلاغ و فعض زا وا و دوب
 «یئشغ مهلا» یاعد هب میراد مکمک» :تفگی
 و مینکی مشغ میراد رگید و میوشی مکیدزن
 «!میتفایم»

تسا نیمه ادخ هدنب نیا تاکردم مامت بخ
 غارسه دعب و دوشب مامت ناضمر هام نیا هک
 ترضدن آ اما ؛دورب هزمزور و هتشنگ لئاسم
 اب ار ناضمر هام نیا هک دریگی دیع دادح
 و تسا هدرک مامت تاماقم نآ کاردا اب و تیقفوم
 ام لقعاً لصاً لاماد !دنکی عورش هرود ترایز
 و دندرکی مهچ اهنا هک دسرب اجنآ هب دناوتی مند
 ی مام هکی راک اهنت !دندرکی مریس اجکرد اعقاو
 میهاوخب ادخ زا هک تسا نیا میهدب ماجنا میناوت
 هشد ثعاب هک ار یئاسم نیا و لهج یاهه درپ نیا
 و دنابد عامعرد و افخرد تیلو تقیقدن آتسا
 ار یرهاظ طقف نطاب هب هجوت یاجه ام مشچ
 رنگر هاظ لئاسم نیا زا ار ام و دنزبرانک ،دنیب
 هک دنکر گولجام یارب ار تیلو تقیقد و دهدب
 و ییاج هب ام مشچ رگید ،تیلو نآ یرگولجام
 نابیرگ هبتسد اهنا اب مدرم هچنآ هب و یرهمزم هب
 !درادن رظن دنتسه

هچرد مدرم هک دنیب و دینک هاگن لآ امش
 ی م یئسدل ابند هب یکی ؟دنتسه ی تیقفوم و لامح
 هب یکی ؛ددرگی یئسدل ابند هب یکی ؛ددرگ
 هتفشأ رازاب زا یکی ؛ددرگی انک و انک لابند
 و یناهج هتفشأ رازاب زا یکی ؛دراد هگ زورما

نیا رطاخه به اهنیا مامت! دراد هلگی ناهج تاسایس
می! اتسا هاتوک تقیقذ زا اهنآ تسد هک تسا
دیوگ:

دیاینرگ *** دراد منصدش اهنآ زرد هکره
!؟ دراد مغه چنورب

می م هک تسه یرگیذی لئاعی لیخ رعش کی
ار ایردن اغرم، دریبب آار ملئاع مامت رگا: دیوگ
اجک هک دروخب هصدغ دیاب او ه غرم²!؟ مغه چ
تسا انشلهاش دوخ هکی سکن آی لو، دیابین بیاب
هب دیابن هک تسا بآردش تایحو و یگدنز لاصا و
!دور بلئاسم نیالابند

ار ریسم و دننیبی م ار هار هکی ناگرزبن آ
و دنراد تمعذق دام ربردقچ، دندهی م صیخشت
ی داو نیارد ام رگا! دنتسه اشگهار امی اربردقچ
نآ ریاسد زای کی م ه ام ایآ، میدوبن ریسم نیارد و
نآ ندوبن و لآذ هطساو هب ای هک میدوبن دارفا
زای ضعب لابندهب، دنکرپ ار ام دناوتب هکی تقیقذ
هطساو هب هدرکنی ادخ ای و میتفری م رگیذ لئاسم
و دندما اهنیا!؟ میدشی م ه دولآ، ضارغا و ءاوها
دیابید امشد، اقاآ» دنتفگ و دندرکت حار ار ام راک
راکه چش اهیقب هب، دینک باختنا ار ریسم نیارد
قافتا هکی لئاسم! ام ابدت مایق زورب اوج!؟ دیراد
ماجنای تایصوصذ رگا! ام هدهع رب دتفای م

1. ۳۰۳ ص، درجم حور هب دوشد عوجر
2: ۵۴ ص، سمشد رییک ناوید

دوشد رتشانوچ چومر ه دوشد رپ ملئاع لیسدرگ

**

او ه غرم دروخم غات مغه چ ار یبآن اغرم

ادخل باقم رد میرضاد ام! ام هده عرب، دوشب
 زور رد امش رگا هک میرضاد ام! میهدب باوج
 و میتسیاب مییاید، دیدرک ضارتعا ام هب تمايق
 هنیمز نیا رد رگا هک میرضاد ام! میهدب باوج
 یلو^۱ «!میرادرب ار نآ تسا امش شود ربی راب
 ار شاهدرخکد، میوری م نامدوخر اکل ابندب ام
 !مینکی مدل وبقه ار شاهدرخکد و مینکی مدل وبقه
 علاطا رما تقیقد و نطابن آ هب هکی سک نآ
 هب هکی سک نآ! اتسا ربخه چ عاضوا دنادی م، دراد
 تشپردی لئاسم هچ دنادی م، دراد هطاحا بیغ ملاء
 باتکی یور زا طقف مهاوخی م هکی تم! اتسا هدرپ
 ؛ مرادربخه درپ تشپل ناسم نآ زا، م مهب ار مفلکت
 منکی م هارمگ م هار دارفا همه مکلبد، مدوخ اهنتهذو
 مامت^۲! اولضاً و اولض؛ دیای م دوجو هبل ناسم نیا و
 ادخ ماکدا میهاوخی م ام هک اتسا نیا رطاخبه اهنیا
 باتکی یور زاشاک ی و ؛ می مهب باتکی یور زار
 هجوت دراوم همه هب شاک ی و میدیمهفی م تسرد
 ار لئاسم نیا و میدرکن هجوت یلو! میدرکی م
 میدروا دوجو هب

ملاسلا هیلع ماما ی ایوگ نابز، ایلوا

هتشنگ باتک زا هک دنتسه ی دارفا [ایلوا]
 ماما ملاک تشادرب زا، دناه تشنگ نشوند زا، دنا
 مکنیا زا، دناه تشنگ تیاور لقند زا، دناه تشنگ
 ظف هبل قند ایآ ؛ اتسا هدرک لقند روطچ ی وار»
 زا، دناه تشنگ «اتسا هدرک انعم هبل قند ای هدرک
 لقند ایآ ؛ اتسا هدرک نایب روطچ ی وار» مکنیا
 ار ش هابتشا، لداع قیثوت اب دیاب ام و هدرک هابتشا

۱. ۴۸۶ و ۴۸۵ ص، درجم حور هب دوشد عوجر
 ۲. ۱۸۴ ص، ۱ ج، ی فالکلا زا هتفرگرپ

اهنیا ،دناه تشنگ «تسا هدرکذ هابتشا ای مینک عفر
ملاسلا هیلع ماما دوخ یاجه ب هک دنتسه ی دارفا
یایوگ نابز هک دنتسه ی دارفا اهنیا ،دناه تشند
!دنتسه تر ضد دوخ

دوخ باحصا هب نینمؤماریم هک ی عقوم ن آ
رد ار ی یاهزیچ ن م ،دیشکذ ار نامثع» :دومرفی م
1«!تسا ی فخم اهنا زا امشدن ناگدید هک منیبی م ه دنیا
لئاسم ؛درکی م کاردا ار ایاضق و دیدی م ار لئاسم
همه ،دیدی م ار نیمکد لئاسم ،دیدی م ار هیواعم
ل تقه طساوه ب ی رگید زا سپ ی کی هک ار ی ایاضق
هک میراد لوبق !درکی م ی نبیش پیدای م ش پید ه فیلخ
دنتسناوتی مذ و دنتشاد نامیا و ی نید قرع مدرم
هک تسا نیا رد تبحص ی لو ؛دنتک لمحت ار ملظ
!تسا اتود ن آ ابه لباقم و لامع ا ب ملظ ن دید
و تسا ظوفحم ش دوخ ی اجه ب ملظ [ن درکذ ل محت]
باطم ،ارجا و مادقا ی لو ؛میرادن ی کش ن آ رد
!میراد فیلکت هب زاین ن آ رد و تسا ی رگید

ار نامثع ،مدرم ی ا» :دنیوگی م ماما ی تقو
2«!دورب ایند زا ی یادخ توم هب دیرانگب و دیشکذ
هیضق نیا رگا اسبه چ .دهدی م ربخ رگید لئاسم زا
و دشی م ی رگید و حنه ب ایاضق ،داتفای مذ قافتا
لئاسم و تفری م ایند زا دعبل اسود ی کی ن امثع
ادیپ ن ایرج ماسا عفنه ب و نینمؤماریم عفنه ب
راک رد ام ،میتسه ش آ زا رتغاد هساک ام !درکی م
مینکی م فارصت ادخ راک رد ام ،میتسه لوضف ادخ
ریدقت هک ی یاجنا زا و میهدی م ماجنا ار ی لمع و
[!میروخی م رب ل کشم هب ،تسا ی رگید زیچ]

رد ی ناوتی م [طقف وت» :دیوگی م ادخ]
ی ناوتی مذ وت !ی نرب فرح تدوخ ه دارا ه طیح
و ی نک ضوع ایند مامت رد ار ن م تیشم و ریدقت

1. 558 ص ، 5 ج ، فارشلا باسنا هب دوشد عوجر

2. 715 ص ، ی سوط خیشد ، ی لاملا هب دوشد عوجر

«ای هدی ریغت ار تسا هتشدگ نم ملق رب هچنآ
ار نامدوخ مه اذل [، میهدی من شوگ ام یلو]
و میربی من یزرا ار نارگید مه و میربی من یزرا
و اتیشم نامه رب ریقت و بلطم [، رخا رد]
تسا نیا رطاخه بهنیا مامت! دنکی م ادیپ نایرج
!تسا ماتوک یلو ناماد زام تسد هک

تیشم ی رجم هک ماسلا هیلع نامز ماما
دیاب میراد هک یروتسد رب انبو - تسا راگدرورد
رما الله اشن! هک میهاوخب ادخ زانیا رد
رد و دیامرفب حلاصا ار ترصد نآ روهمظ
؛تسا ی فخم نام ناگدید زانیا - دنکبل یجعتش روهمظ
هتشداد عیلاط هک مه ی رگید سک ، فرط نآ زانیا
میهاوخی مام تقون آ ؛تسینام سر تسد رد دشاب
به ملاء ی لک ماظن نیا و ی لک نایرج نیا تیشمت
زغم کی هژادنا به مالهک رد هک دشاب ی تم تسد
ی مام !دراند دوجو درخ و لقع مه کشجنگ
نآ اب هجیتدرد ؛میهدب ماجنا ار راک نیا میهاوخب
راک ریقت نآ و دوشی م ادیپ محازت و داضت ، ریقت
دربی م و دنکی م و راج و دهدی م ماجنا ار شدوخ
ماجنا ی راک دناوتی من مه سکچیه و دزودی م و
!دهدب

دیع زور هک زورما رد ام ی اعد دیاب اذل
نیدر هاظ نامشچ نآ ، ایادخ» هک دشاب نیا تسا
لدبت دوش ایلوا تیلان بین طاب نامشچ بهار ام
هک ی نیعم عام و همشچ نآ زانیا عرج و نک
«!ن اشچب مه ام به ، ی ادرک تایلوا بیصن

مه لثم ام هممه هک میرادن کش مه نیا رد
لااح! دنونش ی امشادات هتفرگ ه دنیوگن م زانیا ؛ میتسه
زاب ی لو ، دنکی م توافق بتارم بسد رب هر خلأاب

دیتسه ام زارتهب امشد

لها مهللا: میدناوخی متونقی اعد نیارد
لها و توربجا و دوجلالها و مظهلا و اایربکا
می ار تایصوصذ نیامامت «...مهحرلا و وفعا
ی لصدت نا»: دیامرفی مهک اجنیا به دسری مات دیوگ
و تاوولد اجنیا رد مهک «دمحمل آ و دمحم ی اعد
نیامامت ی ارب هجیتت ار وال آ و دمحم رب دورد
راگدرورپتینایربک و هیلامج و هیللاج فاصوا
دهاوخی م ادخ زاش لابندهب دعب و دهدی م رارق
ل آ و ادمحم هیف تلخدا ریخل ک ی فی نلخذت نا»
ی نجرخت نا و»: مود ی اعد! اعد کینیا «دمحم
دمحمل آ و ادمحم هنم تجرخا عوسل ک نم
ی اعد ود دعب «!ن یعمجا مهیاء و هیاء ک تاوولد
کائس ام ریخ ک لاسا ی نا مهللا»: تسه مهرگید
هنم ذاعتسا ام کب ذوعا و ،ن و حلاصلا ک دایع به
ن و صلخما ک دایع»¹.

دمحمل آ و دمحم ی اعد ل صد مهللا

¹ ۲۸۹ ص ۱، ج ۱، لامعلا ال ابقا